

Сабийлени жашауларын саклауга айланган законла кыатыланадыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетеди.

КЪМР-ни Администрация буюкхусланы кодексини 8.2-чи статьясына тозюетиле Парламентге республиканы Правительствосундан келген предложенинга тийишликте жарашдырылгандыла. Ол а кодексини 4.4-чю, 4.5-чи, 4.13-чю статьяларына этилген административ буюкхусланы кодексинен протоколну жарашдырырга эркинликтери болган жууаплы кырал органланы белгилеуе ба байламды.

жылда 18 июньда кыбыл кыролген 127-ФЗ номери Федерал закону бла келишдириледиле. Ол архивледе документлени саклауноу болжално тохтадырыуе кемчиликлени кетирит мурат бла хазырланганды.

саулык саклау департаментини «С.И.Спасокукоцкий аты шахар клиника больницасы» саулык саклауноу кырал бюджет учреждениосы гинекология жаны бла бейомоноу башчысы врач-акушер **Марина Сонованы**, Зольск муниципал районуну жер-жерли администратциясыны баш юрисокунуле Анатолий Баженовичу Кыйр-ну Парламентини Сейлиги грамотасы бла саугуларга келишгендиле.

ЭСДЕ ТУУУ

Жамауатны ызындан тизе билген тамата

Элбрус районуну администрациясы алгыраакыда ыркы келгенин кезиндеде замансыз жоюлган Жапугулары Муссаны атын Нейтрно этии школуна атар муралдыла.

Бир ай алгыга Адыл-Суу кыюлдан келген ыркы ючюеленин жашууларын юзгенди, ол санда Элбрус посельканы администрациясыны башчысы Жапугулары Муссаны да. Ол юйонден адамгага ыркыны юсюенден билдирит мурат бла чыккан эди. Алай, жол ююлганын себепли, аны машинасы сууга кеткен эди. Муссаны елюгон андан сора жаланда оюнучу коннге тапкан эдиле.

Аны кыалдай адам зам тамата болганыны юсюенден «РИА Новости» агентствого танышлары халар айткандыла.

Алчы болууну ышанлары
- Мусса бла сабийликден бирге өсөгөнбиз. Анга атасын эсереге тоюгенди, нек дегенде ол да анчыа заманында сууга кетип жоюлган эди. Анасын аман бети этизек кочон, школ заманда ол акхич белгилеге окуганды. Башха жашла орамда бош айланганды, Мусса юйде дурсеге хазырланганды, - деп эсгереди элчи администрациясыны кыулукчулугу Голуюиланы Залина.

ууну таза ниетлигиин, адамгага жан аурита билуюн, не жарсууга да улуу келлю болмай, болушлукта тапдырырга итинилуогон чертип айтканды. «Мусса хар адамга да энчи болушлукта тапдырырга хазыр эди. Документлерин тас этиз келген болса да, ол аны кыагытларын мында кесибизде, районда архивде да излерге ыйлыккымаганды.

Улуу-гичте да сый бергендиле
Аны биргесине ишлегенле чертгенге кере, аны сыйы бек улуу эди. «Изге кыксыа заманын ичинде бек кеп зат этген эди. Аны себепли абын ниетно, жаш адамланы араларында аны намысы бек бийик эди», - дейди эл советини депутаты Османланы Мухаммат.

- Муссаны анысы былай айткан эди: «Жашым жаланда 33 жыл жашаганды бу дунияда, алай тегерегине былай бир адамны кыалай бла жыйганын аныгылап кайлама. Олганы Бахсанда адамны жана-зансыа былай бир адам суюлгенди деп эсге туюшоралмайдыла, - дейди Ирина Чумака.

Буюгонюлке Элбрусда аны елгенине ийналмайдыла, ол ишчи кабинетине энди бир да кирмед деп эс эталмайдыла. «Елгенди деп эс да ийналмайдыбыз келмейди. Бир узакк жерге кетип, жууккы заманда кыйтарыккы деп, алай сагыш этип турабыз», - деп белгилейди Голуюиланы Залина.

Ёсюл келген туюлоу юлюго
Битеу бушуу ишле бошлангандан сора Маданият юйде Муссаны эсегеру ингрири бардырылгыкыды Буюгонюлке уа депутатланы аны атын эсде саклаураа амалланы суюздила. Османланы Мухаммат айтканга кере, Нейтрнода школга аны атын атарга шолгону оюн барды.

Бу вопросуно юсюенден кесини акылыын Элбрус районуну администрациясыны башчысы Залинаханюаны Кыаншубуй да билдиргенди: «Муссаа жашла ёсюл келген туюлоу юлюгоде, Аллайланы атлары унутулуу кылар амалы жокуду. Биз да Жапугу ууну аты эсде саклауныраа амалланы излерикибиз».

«РИА-Новости» агентство.

Адамгага керекли болушлукта тапдыралмаса да, ол аны жоруге кыналмаса ча сөзле таба биле эди. Аны аллай ушакта бардырууна кеп кере шагарт болганыма», - дейди ол.

- Бирле жарсуулары асыры кепден аны кабинетине ачуулангып кире эдиле. Ол алагыга тынгылган, ызы бла уа хар нени да аныгылап ашыра эди. Адамгага аны кабинетинден чыккысала, кеслери кеслерине сейир окунда эте эдиле, - деп эсгереди Элбрус районуну администрациясыны пресс-секретари Алия Тарим.

Маданият ююно директор чертегинде, ол бир заманда адамгага улуу селгемегенди, кыулугуна бек менсимегенди.

Бюрократ утгай, оюнуучуну жангы тюрлюсю

Элбрус элчи администрациясында ишлегенле бек биринчиден, Жапугу

ды. Башхалача бюрократ туюл эди. Эки жылны ичинде биреу бла да сөз болмаганды, - деп эсгереди Сотталаны Сакинат. Алия Тарим айтканга кере, ол оюнуучуну жангы тюрлюсюенден эди.

Кырал налог службаны Кыбарды-Малкварда Управлениени билдиргенде эки мингден артык

жаныг контроль-касса техника юн сингдириу тири барды.

жаныг контроль-касса техника орнатылганды. Ол а сагынылган законда белгилениген мардадан акиден бирине окунда аслам болганды. Былай техникуна эч учузу 22 минг сом турады, аланы кесин да эки ыйыккыны ичинде келтирип орнатканды.

Программа

Жангы контроль-касса техниканы сингдириу тири барды

Кыбарды-Малквар Республикада предпринимательдени эркинликтерин кыоруулау жаны бла уполономоченини Юрий Асфажиев сатыу-алууда жангы контроль-касса техниканы сингдириу не халда бардырылганына дайым кез-кыулак болганыла турарды.

жаныг контроль-касса техника орнатылганды. Ол а сагынылган законда белгилениген мардадан акиден бирине окунда аслам болганды. Былай техникуна эч учузу 22 минг сом турады, аланы кесин да эки ыйыккыны ичинде келтирип орнатканды.

Жангы контроль-касса техника юн сингдириу тири барды.

жаныг контроль-касса техника орнатылганды. Ол а сагынылган законда белгилениген мардадан акиден бирине окунда аслам болганды. Былай техникуна эч учузу 22 минг сом турады, аланы кесин да эки ыйыккыны ичинде келтирип орнатканды.

Ахыры. Аллы 1-чи бетеди.

Арт кезинде тюкендеде «Лето» предпритиянда жарашдырылган косметика затлаага тюбеге болукуду Ала да Шимал Осетияда чыгарылдыла. Предпритияны технологу Айседора Плиева бизге айтканча, кремле кавказ кырдыкпадан жарашдырыладыла, ала химиялы кыошакпадан таздыдыла.

таздыдыла, ол а шендо бек магыналдыды. Алай биз кесибизни атыбызны айтдырырга алгыкка юйремегенбиз, оңду баш кемчилик», - дегенди ол журналистеге. Андан сора да, СКФО-ну хар субъекти да, кеслерини арбаларын кыурап, ачылыккери, адет-төрелери, халк чыгармачылыккери бла шаггырей этгендиле.



Халккылары жууккылашдырыууга, аланы араларында бир ниетлиликни бла шуюлуккыну ючлендириууге алланып



- Бизни товарларыны тишоруула иги биледиле. Битеу да бирге 30 тюрлю зат чыгарарыбыз, асламында чачка, тырнаккалыга, бет териге сортирун кремле этебиз. Аланы энчилиги недени дегенде, з. кыдоуликаны биз таулада кесибиз жыубуз. Продукциябызны кыюш республикалада да биледиле, жууккы кезинде уа Москвада, башха улуу шахарлада сатарга мураулыбыз, - дегенди.

байлыккыларын кыргозтоп, халккылары биржидиритуге бир биризини андан да иги тангырга себеплик этеригине инанаман», - дегенди ол. Алгыш сөзлеге Анатолий Бибилов, Юнус-Бек Евкуров, Марина Томилова да кыошулгандыла. Валерий Попков а РФ-ни Президентини СКФО-да толук эркинликке келечиси Олег Белавенцевин алгыш сезюн окууганды. Ала бу форуму кавказ халккылары чыгармачылыккыларын саклаураа, битеуроссей рыноку регионуну предпритиятылар ула шагырей этерге оюн бергенин айткандыла. Анатолий Бибилов а келир жыл бу эришуулеге Юг Осетияны командасы да кыатышырга хазыр болганын билдиргенди.

Алгышашлаула аламдан да келгендиле. Ингрирде уа «Спартак» стадионда фестивалыны кыуанчлы халда ачылуу болганды. Аны кыуура программасы уа, керти да, сейир, кыурылуу эди. КЪМР-ден «Кавардинка», КЪСО-дан «Алан» «КЪЧР-ден «Эльбрус», Дагыстандан «Лезгинка», «Ингушетия», Чеченден «Нохчо»

Дагыстандан «Кичуни консерва заводуну» продукциясына уа очерде асыры улудан, аны кыатына барганды да кыбын эди. Предпритияны управлююкис Аюлун Магомедов бизге билдиргенди да маизда шалпапдан, алмадан сокла чыгарыладыла. Аны тюенде этимлей, кегелте тюенде шыгылыдыла, аны ючю а сокну ичере жаруу болжалы да кыксыды.

Жарысууга, озгын амьороноу жыларанда бизни адамларыбызны химиялы ичериклеге юйретип кыюйгандыла. Алай ала уа саулыккыга иги туюнолуеде. Дагында кыуралны жанындан предпритиялаага болушлук этилгененин айткыры эди, аны хатгасындан а округу рынокуна чыгарыла, конкуренцияга чыдамы болурга онугуз болгандыла, - дегенди ол бизге.

Экология жаны
бизге таза продукцияны Региону предпритияларыны кермочюору бла уа Шимал Кавказны ишлери жаны бла министр Лев Кузнецов, Шимал Осетия-Алания Республиканы башчысы Вячеслав Битаров, Ингушетианы таматасы Юнус-Бек Евкуров, КЪМР-ни премьер-министри Мусукаланы Алий, Юг Осетияны башчысы Анатолий Бибилов, РФ-ни Президентини СКФО-да полпредини орунбасары Валерий Попков, РФ-ни спорт министрини орунбасары Марина Томилова эс башха регионланы власть органыларыны келчиндиле да шагырейленгендиле.

Лев Кузнецов, экология жаны бла тазалыгы белгиле, кавказлы фирмаланы битеуроссей рынокуга чыгаруу жаны бла мадьярла толтурууга кереклисин чертегенди: «Товарны энчилиги недени дегенде, продукция мында жашаган халккылары миллет төрелери, тырхарларына тапыш этилгенди. Аны бла бирге уа ала экология жаны бла

миллет төпсеуленди, Ставрополь крайдан кыазаккылары миллет жырларыны бла төпсеулерини ансамблытери, кеслерини фармуларын кыргозтоп, жыйылгандыла кыарсларына тиийиш болгандыла. Шимал Осетияны «Нарт» ат-драма театрыны артисттерини программасы уа, хар заманда, сейир эди. Кыура тенгизни флотуну жырларыны бла төпсеулерини ансамбли да фестивалыны кыоагы болганды.

Жыйылгандыла алгышшы чертегенди. Форумга куралдуу черклеринде уа «Спартак» стадион жангырхумет эли, болушлук дегенча ниетлени, саулыккы жашауу жоруккылары жайгыны бутюнда магыналды», - дегенди ол сөзюеде.

Вячеслав Битаров а ол Шимал Осетияда бардырылганы республикага улуу жууапчылыккы салгына чертегенди. Форумга куралдуу черклеринде уа «Спартак» стадион жангырхумет эли, болушлук дегенча ниетлени, саулыккы жашауу жоруккылары жайгыны бутюнда магыналды», - дегенди ол сөзюеде.

Хорлам ючюн корешкыты эди
ызы бла командаланы парады бардырылганды. Экинчи кон а ала кавказ халккылары миллет спортыларыны 12 тюрлюсюенден эришгендиле. Ол санда канатын озул, кыурылууны ачыккалыдыла, бел баудан тутуп тутушкандыла. Кыбарды-Малккылары командасы алчылары санына тошылмаган эсе да, жаш-

лырыбыз хорлам ючюн битеу кочкери салып корешкендиле. Сезююн, Михаил Акимено двооборьеда 4 очко алып, экинчи жерге чыккыанды. Аур жоюно эришере керек эди. Алай ол агын ауруптуп, майдал очкон корешсе кыатышылмаганды.

КЪМР-ни командасы гичте футболдан кочлю болганын кыргозтенди. Ол финалгада дери жетип, фестивалыны иеси Шимал Осетияны бла тоюшгенди. Алай оюнуну кезинюеде кочлюе бошалай, бизни болушлула куюмоу майдальны алгандыла. Дагында аур жоюно кетюрооде, садакдан атыууда, бел баудан тутуп тутушканды.

Алай бла оюн 3-4 эсеп бла шалып, бизни болушлула куюмоу майдальны алгандыла. Дагында аур жоюно кетюрооде, садакдан атыууда, бел баудан тутуп тутушканды.

уда да атлеттерибиз куюмоу майдальна хорлапгандыла. Алтын майдальна уа канатын тартып келтиргенди.

Айтканыбызча, чемпион Шимал Осетия болганды. Эришууленди 12 тюрлюсюенден 10-сунда алаагы жеткен жоку эди.

Ингрирде чемпионланы кыуанчлы халда саугулаураа РФ-ни Шимал Кавказны ишлери жаны бла министрини орунбасарлары Оаде Байсултанов бла Михаил Развожаев, РФСО-А-ны Башчысы Вячеслав Битаров бла премьер-министри Тимуряз Тускеев кыатышканды.

Ала спорчуланы, культура программалга кыатышкан артистлени алгышшыла, фестиваль мындан ары да айныры тежегендиле. Толу болмаган шаурдалаага кере, эки конюно ичинде бу форумга 9 минг адам кыатышканды. Ол РФ-ни Спорт министрствосуну, «ПостийКавказ» фондуну, РФСО-А-ны Башчысы Вячеслав Битарову болушлуккыны бла бардырылганды. Аны РФ-ни Спорт эмда Культура министрствосуну кыурагак аурдала, Шимал Кавказны аянытууну корпорациясы уа партнер болушлук этгендиле.

ТИКАЛАНЫ Отаима. Суратта автордула.

Видеоинте

Нальчикде Шортанов азы орамда 74-чю ююно кытында орта басым бла барган газ сырма ремонт этерге керек болганын бла байылы 3-4 октябрьде сагыналган учюстода машаюналай тыйгыр салынырылды. Ол себелден 3-чю эч 9-чу номери пассажир транспортула. Шортанов - Балкарскы - Хурвано - Голлово орамла бла барып, маршрутларына алай чыгарылдыкы.

Нальчикде Калужный орамда улуу вольтула аппаратура ишлеген заводуну кытында 3-го октябрьде суу изгюа ремонт этилиринди. Ол кон 10:00 сагында башпал 17:00 сагында дери «Стрелкода», шахорны ары районуну, Ногмоу, Идаров, Комаров эс Коложного орамлада суу болуук туюлды.

Банк

Эл мүюлде кыуарманхалга ахшы болушлук

Быйгыгы жылы башындан бер Кыбарды-Малкварда «Россельхозбанк» бейомо республикада сезон ишлеге деп 140 миллион сом бергенди. Аладан 110 миллион сомну жерчиликке урунгангагы льгото халда жылга беш процент төлөрүча программа бла берилгенди. Сентябрь айга банк аны жоюз процентте тамамлаганды. «Россельхозбанк» сабынчаа заманында ишленин тамаларына болушлукта деп кредит берге хазырды, деп билдиргенди гичте эи орта бизнес бла ишлеген бейомо таматасы Залим Алоков.

Фестиваль Жумушларыны хыйсаплары - жыйымдыкь китапда

Озган байрым кюн «Ра-
дуга» республикалы сабий
социал-реабилитация арада
Север-Кавказ федерал округну
регионал аралы фестивалы
этгенди. Аны бардыргыча
КФМ-ни Жаммаут палатасы,
Уруну эм социалый айнетуу
министерствосу, инвалидлеге
билеклик этиу «Жангыры»
жаммаут биригу эм «Покров»
жандаурулук фонд энци бо-
лушлук этгендиле.

Жыйылыну ача, Сакъат-
лакта болушлук тапдыргы
жаны бла коммерциалы эм
правительстволу болмаган
организацияланы Север-Кав-
каз регионла аралы арасыны



байламлыкь жюрютуу эм
миллеттени ишлери жаны бла
управленисында болушлук
талханды. Башка регионла да
проектте сайырлери болганын
кырготкенден сора, алда да
координаторланы бла офици-
иалый келечиле белгиленген
эдиле.



Аланы болушлуклары бла
коммерциалы болмаган соци-
иалый программаланы жашау-
да бардырылган кыуамланы
сайлар онг чыкканы эди. Бир
торлоу жагы зат билгиле ойо-
генлеге консультацияла (700
чаклы) бардыргандыла. Ала
сорууларына жууаланы теле-
фон бла да алыр онгла таба
эдиле.

Проектти чеклеринде ко-
воркинг арала да ачылган
эдиле. Ала коммерциалы бек
керек болганылары тохтады-
рылгандыла, - дегенди Тимур
Борисович.

Ызы бла бек иги социалый
практикени жыйымдыкь жаны
презентациясы болганды.
Ары киргенле фестивалыны
сертификатлары бла сауы-
лангандыла. Фестивалыны
чеклеринде сауукларында
чекленген онглари болган
саябиле кеси коллары бла
ишлен суратланы керчюну
бардырылганды.

Группойланы Тимур да кеси
башчылыкь этген Сакъатлакта
болушлук тапдыргы жаны
бла коммерциалы эм прави-
тельстволу болмаган органи-
зацияланы Север-Кавказ
регионла аралы соруу ара-
ны 9 айлыкь ишину иосунди
айтханды. Ол билдиргенге
кере, проект КСКО-ну битену
да субектилеринде жашауда
бардырылганды. Маганысы
улуу болганы себепли аны
КФМ-ни Жаммаут палатасы,
Уруну эм социалый айнетуу
министерствосу эм Граждан
обществону институтлары бла

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Е из онжети сагыны ичин-
де, аладан тогузуну Шош
океаныны башы бла учу, Гавана
шахарыны Хосе Марти аты
аэропортуна тошдук. Алайда
окуна кубачыла бизге бек
жарык тобеген эдиле. Андан
сора да, ол кыралда турган
отуз кюнню ичинде кы-айры
барсакь, кыайда болусп да
Союздан келген турист-

ол мамыр жылда жашаула-
рына кыортуу бола турганын
на да кырамай, жер башын
улуу паллахдан кутхарып ючюн
Кубагы барып, анда аскер
борчларын намыслы толтуруп
кыйтахаладан бирини эсгери-
улерин бла окуучуланы шагь-
рейлендирге оюеме.
Б иттирланы Кыраайны жашы
Кыаншау 1939 жылда Акь-

болуп палуубагы чыга эдиле.
Аш суу бла да кыйналып
ючюн кыламаган эдиле ала
Америкалыла сезме ючюн
а кемелени ичинде ол мюлк
керекле жоюкплен эдиле. Ала
жерине жеткенде, алагы Рауль
Кастро тобейди. Андан сора
экинчи кюн аларында Фидель
Кастро са алы сагыны ичин-
де селешкенди.

Жылла, адамла, кыадарла

1981 жылда бир кыуоум танымларым бла Куба Ре-
спубликагы солургы барырга Аллах насип берген
эди. Бизни кыууанчыбыны чеги жок эди. Ол жоло-
чулукка иги кесек алгандан окуна кыуалабыз.
Сезюс, айрыканы тарыхында да халар билебиз.
Киеуом Азаматланы Аскер 1962 жылда октябрьде
Кубада аскер кыуулугун толтурганыны иосунден
айтхан эди. Болсода ол кезиуде адам улуу ядерный
сауту бла кеси кесин жер башында жокь этерге жет-
кенины иосунден а сёз да айтмаган эди. Андан бери
жарым ёмюр ётдо...



Кыаншау, сёзлерин ахыр
кюнлерине дери да унут-
май, аны иосунден былай ай-
туучу эди: «Керти да жигит,
бир заттан кыоркьа билмеген
киши. Бирде ауазын улуу этип,
бармагында да ёрге тутуп, бирде
уа кыаты да сёлеше эди. Амери-
калыла Эркинчилик айрыканы
на кыажу туруп, этмеген аман
ишлери жокь эди.

Кыйын эм кыоркчуулу халла аскер борчун бет жарыкьлы толтурганды

Ууузде тууган эди. 1959 жылда
уа аны Совет Аскерни тизгиле-
ринде кыуулукь этерге чакыра-
дыла. Борчун да толтуруп, энди
бир кесектен ююме кыйтама
деп турганай, аны жибермей
тохтадыла. Не кыйсандан бол-
ганын а айтмайдыла.

1962 жылы сентябрь айында
уа аны, дагыда бир неча совет
солдатны Кубага эттедиле.
Таулу жашны кыадары алай бир
узакьга эптир деп эсимде да
болмаганды. Сезюс, аскерчи-
ле дуниягы белгилли Вардеро
курордта солурга бармай эди-
ле. Ол заманда кариб кризис
башланган эди. Арта белгилли
болганыча, Кыаншау кыатыш-
кан операция «Анадыр» аты
журюте эди. Ол кеси да бек
типп болмаса, жер башын
да жаны толган зат хазна
кыаллыкь тойлок эди», - дегени
окуна эсимдеди. Алай ол
кыуагылы паллахы иосунден
ачыкь бир киши да бир жерде
да жазмаганды.

К ил менен трыкундан хазна
кечкымай тургандыла. Анда уа
хауаны температурасы алтмыш
градуса дери жете эди. Таза
хауа бла солуп ючюн, бир кесек
заманчыкьга эки-юч адам

Жыйырма кюнню ичинде
«Кемени трыкундан хазна
кечкымай тургандыла. Анда уа
хауаны температурасы алтмыш
градуса дери жете эди. Таза
хауа бла солуп ючюн, бир кесек
заманчыкьга эки-юч адам

Жыйырма кюнню ичинде
«Кемени трыкундан хазна
кечкымай тургандыла. Анда уа
хауаны температурасы алтмыш
градуса дери жете эди. Таза
хауа бла солуп ючюн, бир кесек
заманчыкьга эки-юч адам

Жыйырма кюнню ичинде
«Кемени трыкундан хазна
кечкымай тургандыла. Анда уа
хауаны температурасы алтмыш
градуса дери жете эди. Таза
хауа бла солуп ючюн, бир кесек
заманчыкьга эки-юч адам

Кыаншау, сёзлерин ахыр
кюнлерине дери да унут-
май, аны иосунден былай ай-
туучу эди: «Керти да жигит,
бир заттан кыоркьа билмеген
киши. Бирде ауазын улуу этип,
бармагында да ёрге тутуп, бирде
уа кыаты да сёлеше эди. Амери-
калыла Эркинчилик айрыканы
на кыажу туруп, этмеген аман
ишлери жокь эди.

Ала Плайн-Хирондан наёмни-
кледен десанты келтире эдиле,
шипон-самолётланы жибере
эдиле. Гуантанамода базала-
рында аскер кочерини бегейте
эдиле. Фидель Кастроу да
ууандыргы ёлторюрге кюреш-
кендиле. Ма ол заманда Хрущёв
Кастрога болушлукь этерге
деп совет аскерлени, ол санда
ядерный саутланы - Р-12 эмда
Р-14 ракеталаны жиберди. Ала
уучуп, жыйырма минуттан
Вашингтонга жетип, аны гунч
этерге болуукь эдиле.

Кубага жеткенде а, Р-12
десантланы керекли жер-
де орнатары, ала атыргы
холпа-хазыр болуп тура эдиле.
Болсода кеп бармай алыны
шипон-самолёт эспейди. Ол кези-
уде, бизден сора да, айрыкамьга

Оюм Концерт иги эди, алай тапсызлыкьла да кезге илингендиле



Жаны узуну «Балкария»
фольклор-этнография
кыралы тейсеп ансамблибиз
Европада бир неча мадани-
ет фестивалыга кыатышып
кыйтаханы бир ай чаклы бо-
лады. Алада коллективге кы-
лай тобегенлерины иосунден
биз газетибизни бетлеринде
билдире турганыбыз. Бу кон-
церте уа ол Курорт залда кези-
ую концерт кырготкенди.

Көндөн бери ансамблин ко-
нцертинде болмаганым себеп-
ли алай онг чыкканына бек
кыууанган эдим. Шендого
багыала бла тенгелешдиргенде
билгелери да учуз эдиле.

Н асымга, адам кеп, залда
буш шикит аз эди. Алай
тегерекке-башка кыарагы-
наымда, таныш адамларымдан
жаланда биреуну керюп сейри-
симди. Кыскасын айтханда,
концерте келгенлени 80-90
процентин санаторийде со-
лууан туристтер эдиле. Былай
болумьга мен биринчи кере то-
бейме. Аны бла бирге башымда
уа жаланда бир соруу: «Таулуу
кыйадыла!» Солурга келген-
ле болмаса, «Балкарияны»
концерти болмаймы кыаллыкь
эди?

К онцертины иосунден айтхан-
да уа, сагыт бла жарымын
ичинде артисттер хар тейсепуе-
рени бла болмаганьча аламаат
ётдюре эдиле. Кыачан да ко-
нцертеде мен коллективлени
сахнада бирча тейилерини бла
кыалыларына, нек эсе да, энци
эс белеме.

Ол жаны бла бизникиле,
башка республикаланы кыуа-
умлары бла тенгелешдиргенде,
сахнада бирча аякь алыулары
эм санларын тейдилерини ола
иги жагына айырмалдыла. Ма
бу жол да тейсепуени кези-
уюнде аламаат сурат ысла кы-
рай, ала кыарагучундан «Але-
ри!» деген сёзлеге тийиш-
ли бола эдиле. Хар тейсепуен
сора адамла аланы кызыуу
кыралда бла ашыра эдиле.

М а да да, ансамблин солист-
касы Гуруланы Лейла, италия-
лыкь тилде классика чыгарманы
жырлап, кыарагучунан кёлон
алганды. Коллективни репер-
туарында эрткенден бери бола
келген «Сандыракь» тейсепуе
уа энчи тохтарга осе эдим.
Солист Гончигланы Шамилъ
бу номерге болмаганьча аламаат
килигишени чертичарды. Бий-
ик, субай жашны хар тейию да
кёзю кыуандыра эди.

Кызыланы ослеринде айт-
ханда уа, ала тейсепуени ахы-
рында аякь биолоулерни кези-
уюнде асыры бийикге секире
эдиле. Ол мени оюумду,
Аны айтханым, ансамблин
алгынынгы кыууумлары да

тейсеп келгендиле «Санды-
ракьны», алай кызыла тюз
былай этгендиле деб а эсе
тошкоралмаймы. Ким биледи,
аны кесини сылтау да болуп,
Алай таулу кызыла бизни ата-
бабаларыбызны заманды да
туура алай секире эдиле деб а
айталмаймы.

Д агыда ансамблин кызы-
ларындын бирини сахнада
тейсепуени кезиуюнде кесин жи-
рютгенины иосунден айттырга
суюме. Аны кыарагучуладан
эслеген хазна болган болмаз,
алай таулу адам а сойсе-сой-
месе да эс беймей кыймайды.

С олист Кыудиланы Аминаты
тейсепуени кезиуюнде башын-
дан беркю бери жанына чартлай-
ды. Тейсепуе ахырына жете, ол
чабып, аны алырга итинеди.
Алай кызыладан бири беркю
алып, сахнадан тышына атады.
Жаш алайда кеси да бираз
абызырап, арха айланды.

М алайда болмаганьча терси-
ди. Энци манга ол бек эрши
кёрюннген эди. Эр кишини
беркюню сыйыны иосунден
айтып туруп кереклиси жокьду
былайда. Аны таулуулары
да билебиз. Ансамблин
таматалары бу шартлагьга эс
белюрле деп ушанабыз.

Толусулнай алып айтханда,
концерт кёлно кёторгөн, хал-
кыбызыны тейсепуе искусство-
су бла кыонакьланы шагьрей-
лендирген байрам болганды.
Биз да, таулуула, «Балкария-
ны» концертерини башкалагьга
ышанычула болмаймыкь.

Кыасымланы Аминат.
Сурат авторууду.

ТОБЕШИУ Патриотлукьну иосунден керти жигитни хапары

Бу конкерде Ташлы-Таланы школуну кыонакь-
гы Россия Федерацияны Жигити, гардияны пол-
ковник, аскерчилеге болушлукь этген «Статус»
фондуны председатели, Шимал Осетия-Алания
Республиканы парламентагы депутаты Валерий
Петрович Куков кой бийчеси Валентина Павлова
бла келгенди. Ол республикагыда кыонакьга
болганында Нальчикке бир неча школга, Ке-
нде эм оьгарьда сагынылган элнн мектебине
барганды.



Ташлы-талачыла этге кирген
жерде Валерий Петровичини
хыччиле, айран бла сыйлап,
жарык тобегенди. Жыйы-
лыгьга устазла, окуучула да
келген эдиле. Алагы соруула
дегенди сыйнеге да аз бол-
магандыла. Валерий Петро-
вич жаш адамлагьга жашуу
жолуну, бу усталыкьны кыайлы
сайлаганыны эмда юкелеси
бла кылай тобегенины иосун-
ден халарлаганды.

Андан сора да, ол сайлауна
Кыонакьга урууланы иосун-



ден, сермешеге элтенде
аскерчилерини халпарына
уа кыоркьамы эдинг, деп да
сортгандыла. Ол алай болуп
да солдатланы араларында
ёломден кыоркьмаймы деген
болса, аны сермешге иймей
кыйгьланы айтханды. Нек
дегенде ол не кесини, нек
кыаншауны жанына сакь
болмазлыкьны чертинди.

Анча жылыны ичинде диви-
зиясы бла неча сермешге
барганы эсе да, бир адамды да
тас этмегенди да билдиргенди.
Кас энци ёктемлик бла эки
аскерисни Россия Федераци-
аны жигиттери аты тийишли
болганыларын белгилегенди.
Жашла, кыазуатта сау кылып,
атапары-аналарына кыйтахан-
лары уа анга не саугадан да
багыаты болганын да черт-
генди ол.

Уушда хар бири да ёз ба-
лаларынчга болдыла, хар би-
ринде да жарысыла. Аны себепли
дивизиямда кыуулукь этип
турганына селешесе, манга
«ата» дейдиле. Кыонакьга да
келгенли туралыла, - дегени
Валерий Петрович ушакьында.

Андан сора да, Россияны
Жигити школчупланы кеп со-
руларына жууалганды. Ызы
бла абадан классланы окуу-
чуларына сауыгьга келтирген
юнармевчилени кийимлерин
кийдиргенди. Жашчыкьла уа
Форманы жетишмилли жи-
рюторге асыларын бийик
даржада тутарга сёз бер-
генди. Андан сора Валерий
Куков аланы кёкюкрелерине
Россия байракыны белгилерин
тагып, хар бирин да энци ал-
гышлаганды.

Школчула да кыонакьланы
ариу назмула, жырла айткып
кыуандыргандыла. Энци
башчысы Токуяланы Борис
бла школун директору Ша-
лоны Жамияла уа окуучулары
келлерин жарытып, не торлю
болумда да адамлыкь шарт-
лагьга кыаты болуругьга на-
сийхат эткенлери ючюн алагы
жюрек ырызлыкьларын бил-
диргенди. Школну атында
керти жигите тийишли бол-
ганы кыаманы да сауыгьга
бергенди.

ТЕМУККУЛАНЫ Аминат.
Суратла авторууду.

ЖЫЙЫЛЫУ

Осал затланы тыяр мадарланы излегендиле

Черек район администрациясы башчысы Муртазаны Борис бу көндө элени башчылары эмда иймалары бла тубешгенди. Аны кезиунде ала терроризмге, экстремизмге, прагога бузуклык этиуге кыжау, ёсөп келген жаш тёлону ниет, дин жаны бла юретиу болумну бютюн игилендириуно эмда көчлендириуно юсонден сөлешгенди.



Тубешуино ишине району прокурору Тимур Хавпачев, ОВДС-ны начальниги Халпаны Далхат, ОУФСБ-сыны начальниги Уйбашланы Азамат, КМР-ни Муслиманларыны дин управленийыны председателини орунбасары Мисирланы Хызыр кыатышхандыла. Жыйылыну ача, Муртазу улу ары келгенде алгъаракъда району администрациясында жамуатка чюйре келген ишлеге кыжау профилактика этиу эмда дин жаны бла муниципал программаланы жашауда бардыруу жаны бла управлене ишлеп башлаганы билдиргенди. Бу органа башчылыкта этген Чеченланы Тахир тийреде терроризмге эмда экстремизмге кыжау этилген ишлене юсонден билдиргенди. Дагыда ол чертип айтаанга кёре, дин ахулану эллиле бла терк-терк тубеше туруула да тынчылыкты жашау

бардырууда уллу магъананы тутады. Бек башы уа - ёсөп келген жаш адамланы тёрели ислам динни жорукларына юретиундо. Ол жумушну да бек иги элде иймам тамамлаалдыкды. Тубешуино кезиунде элде бек иги элде иймам тамамлаалдыкды. Тубешуино кезиунде элде бек иги элде иймам тамамлаалдыкды. Тубешуино кезиунде элде бек иги элде иймам тамамлаалдыкды.

БЕЗЮЛАНЫ Залина, Черек району администрациясыны пресс-службасыны башчысы.

Юйрету



Жаш чекчиле усталыклары кёргозтгендиле

Быйыл бла оюн районда жетинчи кере бардырылады. Хар школда да окуучулары жаш чекчиле алыу тёрө кыралганды. Алай бла алыны кеслерини командалары бардыла. Эришуиле башланганлай, алыны хар бири да конкурсу кылай хазырлангандарын кёргозтгенди. Битеу алып айтаанда, командала бары да аман кёрюмдо болдумрагандыла. Хорламны уа оюнда Элбрус элчи школуну командасы белгилегенди. Экинчи жери Кенделени 1-чи номерли школуну келечилери бла Отгары Бахсанны кыауум ююшгендиле.

Элбрус району администрациясы бла РФ-ни ФСБ-сыны Чечки управленийысы кыурап Тырныаузда «Зарница» аскерпатриот оюн этгенди. Анга 13 школ команда кыатышханды. Алыны район администрациясыны башчысыны атындан аны орунбасары Улимбашланы Арслан алгъышлаганды. Ёсөп келген тёлону патриот ниетледе юретиунде быллау проектле уллу магъана тутхандарын ол энци чертгенди. «Зарница» - ахшы тёрөди. Мындан ары да ол айныкы барыра этерге керекди», - дегенди ол. РФ-ни ФСБ-сыны Чечки управленийыны таматасыны орунбасары Виталий Сошников да оюн жылдан-жылга кенг жайыла барганын белгилегенди. Аны оюмуна кёре, жаш адамланы аскерде кыулукъга кёллендириуде «Зарницаны» магъанасы уллуду. Ючюнчюле уа Терс-Кюлну окуучулары белгилгенди. Элбрус району администрациясыны пресс-службасы.

Экономика диктант

Билимликер сынарга амал барды

12 октябрде «Битеуроссей экономика диктант» бардырылды. Ол кюн хар сойенини билимин сынарга амалы боллукду.

Сынау ич «Вольное экономическое общество России» деген бирикмиуну, кыралны белгили вузыларыны эм федерал СМИ-лени болушуклары бла кыурапалганды. Оргкомитетти бла эксперт советни сынына Кыралыбызны эми специалистирни киредиле.

Диктант битеу регионлада тест халда бир сагатны ичинде бардырылды. Ишле адамланы жыл сонларина кёре ку тюрлю кыауумга ююшениркидиле. Ахцыгъа кыатышгъа, билимликер сынарга абодан классланы окуучуларын, студентлени эм олодан таматаланы да чакырылды.

Россейиле экономика билимликер кётюрюрача не этерге кереклисин тинтгенден сора аны эселперин кырал вестле органага жиберилдикле. Андан сора да, бу жумуш школлада бла вуздо экономика билими дараксын кёргозторюкду.

Хар адам ишине эселперин кесини энци номери бла ВЭО России сайтда билалдыкды. 80-100 балл алганыла уа «Экономика илуну фестивалы» Битеуроссей проектни финалына этерикдиле. Бизнес республикада бу акцияны Билим беруу, илму эм жаш тёлону ишлери жаны бла эм Экономиканы айнытуу министрстволаны болушуклары бла ВЭО КМР бардырылды.

Сынау ич КМКУ-у да 307-чи номерли аудиториада право, экономика эм фининса институту директоруну орунбасары Залина Хасановна Шогенчукваны башчылыгында этердикле. Контактла: К-928-082-09-12, e-mail:zh27@yandex.ru

Дагыда КМКУ-у да 2-чи корпусда 404-чу, 409-чу, 413-чи номерли аудиториада экономика институту директоруну орунбасары Аслан Хажимеливан Тогузовны башчылыгында бардырылды. Контактла: К-928-712-08-80, e-mail:insek@mail.ru

Жазарга суйенле 9:00 сагатда паспортлары бла отарында сагынылган аудиториалары кытарына барырга керекдиле. Келирге онлору болмагынала уа 12:00 сагатда ВЭО России сайтда сымла бла ётюн онлайн халда соруулага жууала бералдыкдыла.

Акцияны юсонден толурак билирге суйенле ВЭО России: www.veorus.ru деген сайтха кырасынала 40-39-95; 40-70-47; 8-964-031-34-41 телефон номерлеге сөлешсинле.

ТЕМУККАЛЫ Аминат.

Тинтиуле

Ючуелени атлары тохташдырылганды

Билдиргенибизча, алгъаракъда Минги тауну кюнбатыш жанында алты альпинисти ёлоклери табылган эдиле. Специалисте билдиргениге кёре, ала 90-чы эм 2000 жыллада таулада тас болгъанлардыла.

Табылган бешуеленден ол кюлдеде жалаанда биреуню атын тохташдыргъан эдиле. Энци уа энтта да кочуелени кимле болгъанларын билгендиле. Ала юкюсо да украинлы альпинистледе - Юрий Охмичук, Геннадий Герасименко эм Виталий Сидорчук. Хмельницкая областны туризм арасында билдиргенлерине кёре, жашла 2004 жылда тас болгъан эдиле.

КЪАСЫМЛАНЫ Аминат.

2017 жылда октябрде беш ууакты намаз кылынуу заманы

Ыйыктын кюнлери	Эртте намаз	Кюнню чыккыгъан заманы	Тош намаз	Экинди намаз	Ашхам намаз	Жасы намаз
1 Ыйык кюн	04:33	06:03	12:06	15:23	17:47	19:27
2 Баш кюн	04:34	06:04	12:05	15:21	17:45	19:25
3 Геюрге кюн	04:35	06:05	12:05	15:20	17:43	19:23
4 Бараз кюн	04:37	06:07	12:05	15:19	17:41	19:21
5 Орта кюн	04:38	06:08	12:05	15:18	17:39	19:19
6 Байрым кюн	04:39	06:09	12:04	15:16	17:38	19:18
7 Шабат кюн	04:40	06:10	12:04	15:15	17:36	19:16
8 Ыйык кюн	04:41	06:11	12:04	15:14	17:34	19:14
9 Баш кюн	04:42	06:12	12:03	15:12	17:33	19:13
10 Геюрге кюн	04:44	06:14	12:03	15:11	17:31	19:11
11 Бараз кюн	04:45	06:15	12:03	15:10	17:29	19:09
12 Орта кюн	04:46	06:16	12:03	15:08	17:27	19:07
13 Байрым кюн	04:47	06:17	12:02	15:07	17:26	19:06
14 Шабат кюн	04:48	06:18	12:02	15:06	17:24	19:04
15 Ыйык кюн	04:50	06:20	12:02	15:04	17:22	19:02
16 Баш кюн	04:51	06:21	12:02	15:03	17:21	19:01
17 Геюрге кюн	04:52	06:22	12:01	15:02	17:19	18:59
18 Бараз кюн	04:53	06:23	12:01	15:01	17:17	18:57
19 Орта кюн	04:55	06:25	12:01	14:59	17:16	18:56
20 Байрым кюн	04:56	06:26	12:01	14:58	17:14	18:54
21 Шабат кюн	04:57	06:27	12:01	14:57	17:13	18:53
22 Ыйык кюн	04:58	06:28	12:01	14:56	17:11	18:51
23 Баш кюн	05:00	06:30	12:01	14:54	17:10	18:50
24 Геюрге кюн	05:01	06:31	12:00	14:53	17:08	18:48
25 Бараз кюн	05:02	06:32	12:00	14:52	17:06	18:46
26 Орта кюн	05:03	06:33	12:00	14:51	17:05	18:45
27 Байрым кюн	05:05	06:35	12:00	14:50	17:04	18:44
28 Шабат кюн	05:06	06:36	12:00	14:48	17:02	18:42
29 Ыйык кюн	05:07	06:37	12:00	14:47	17:01	18:41
30 Баш кюн	05:09	06:39	12:00	14:46	16:59	18:39
31 Геюрге кюн	05:10	06:40	12:00	14:45	16:58	18:38

КМР-ни Муслиманларыны дин управленийысы.

Адам эм закон

Талауур этгенди

РФ-ни МВД-сыны Нальчик шахарда управленийысыны уголовный розыскыны кыулукчулары оператив-тинтиу жумушла бардыруу, талауур этгенине ишеклини тутхандыла. Ол 36-жыллык нальчикчиди.

Аманлыканы юсонден полициячылагъа 34-жыллык тишируу билдиргенди. Аны атына кёре, былык 9 мартда иргирде ол кесини фатарына киргенди, алай эшиклерин жапканын уа, ким эсе да аны сумкасын алып кетгенди. Эр киши этген амалыгына женгиргенди. Бюгонюкде ол следствие изоляторда тутулуп турады.

Бузукчу жууапдан кыутуалмагъанды

Оператив-тинтиу жумушлары кезиунде РФ-ни МВД-сыны «Проходненский» муниципалитетте арылы бёлюмюню уголовный розыскыны кыулукчулары 37-жыллык кыахатауну тутхандыла. Ол РФ-ни Уголовный кодексини 161-чи статьясына (талауур) бузуклук этгенине ишеклик федерал излеуде эди.

Урунганталы эркиндиклери жалчатылганды

Проходный району прокуроруну хайырында ишчилени уруну эркиндиклери жапканын, айлыклары берилгенди. Шахарны прокуратурасы «Кавказкабель» кабель завод» акционер обществода адамланы уруну эркиндиклери кылай саклангандарын тинтгенди. Аны кезиунде уа быйыл июльда 785 ишчиге хаклары тёлөнмей, 9,3 миллион сом борч жыйылганы ачыкханды.

Аны бла байламлы Проходный району прокуратурасы РФ-ни Администрация бузукчулукканы кодексини 5.27-чи статьясыны 6-чы кесигине кёре терслеу материалла жарашдырганды. Документ КМР-ни Уруну инспекциясына берилгенди.

Прокуроруну эсгериулерни сюзолгенден сора завод, жууапха тартылып, 30 минг сом тазир тёлгенди. Надзор органы хайырында

предприятияны ишчилерини аллында борч толуулай тёленигенди.

Налогланы төлемегени ючюн

РФ-ни Следствие комитетини КМР-де следствие управленийыны келечилери налогланы төлемей кыйган предпринимательге уголовный иш ачылганды. Анга РФ-ни Уголовный кодексини 198-чи статьясыны 2-чи кесигине кёре материалла жарашдырылганды.

Ведомстводан бизге билдиргенлерича, Федерал налог службыны республикада 6-чы номерли бёлюмюню келечилери аны 2015-2016 жыллада иштин тинтгендиле. Аны кезиунде уа бизнесмен казнага 5,5 миллион сом төлемей кыйганы ачыкханды. Уголовный иш андан ары тинтиледи.

Декларациясында жалгын шартла

«Алко-Лайт» чекленген жууапчылыгы болган обществуно башчысына уголовный иш ачылганды. РФ-ни Следствие комитетини КМР-де следствие управленийысынан бизге билдиргенлерича, ведомствону энци магъаналы ишлени тинтиу жаны бла бёлюмюню кыулукчулары предпринимательге РФ-ни Уголовный кодексини 327-чи статьясыны 2-чи кесигине амал 199-чу статьясыны 2-чи кесигине «б» пунктуна кёре терслеу материалла жарашдырылганды. Ол башха аманлыканы башчы жуулур ючюн жалган документле хазырлаганы эмда налогланы букдаурганы ишеклик барды.

Следствие ачыклаганыча, предприятияны башчысы терс документле жарашдыруу, налог декларацияга жалган шартланы кийиргенди. Алай бла ол РФ-ни бюджетинден 2017 жылда январь-март айлада 115 122 000 сомну букдаурганды. Прраво нызамны саклауучу органа казнага тошмей кылагъан ахчаны кыайтарыу жаны бла мадарла толтурадыла.

Басмага ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

УЧРЕДИТЕЛЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Ж.Ж. РЕДАКЦИЈА: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), ЖАНГУРАЛЛАНЫ Наабаб (баш редактору орунбасары), ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууалды секретары), МОКЪЛАЛАНЫ Зузура (бёлюню редактору), ТИКАЛАНЫ Фатима (бёлюню редактору).	ТЕЛЕФОНЛА: 42-63-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82. Жууалды секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-42, Корреспонда - 42-63-52. РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Политика эм право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Култура - 42-66-76. Социал ишле - 42-75-82, 40-59-18. Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучуна бла байламлакъла жоруктоу эм жалмауу - 42-37-94. Энци корреспондент - 42-68-72, Тилмачла - 40-28-97. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.	Редакция авторла бла кыагъат жоруктоумен. Кюн жамалдагы редакция этикемлей эм ала ормла кыайтарылмадыла. Газетте басылганы материалла айтылган оюмла редакцияны бек белгилемесе болуукду. Алада айтылган Россей Федерациясыны Басма юсерини законуну тийишлиликте материалла авторлары кесинди жууалды. Редакция авторлардан 400 гезит тизгенден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино алмайды. Газет Басмамы эм асыма информацияны эркиндиклери коруулуу жаны бла Кабарга-Малсар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрация этигенди. Регистрация номер - ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532	Газетте басмага КМР-ни Басма эмда асыма коммуникация жаны бла кырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басылганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 33 Газетте ишлене тапдыруу ючюн КМР-ни почта сызыны федеральный Управленийы жууалды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10 Газетте Россияга сылуу ючюн КМР-ни «Роспечать» акционер общество жууалды. Телефон: 42-49-34	Номерге графике кёре 19:00 сагатда кыол салындаы. 20:00 сагатда кыол салынганды ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГЪАРГАНЛА: Татпасханды Аминат - джурый редактор; Керечиланы Зульфия - жууалды секретары орунбасары; Зезиланы Лида - (1, 2-чи бет); Сейляны Валентина - (3,4-чу бетле) - корректорла. Тиражи 2100 экз. Заказ № 1242 Багасы 10 сомду.	РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ НЕГАТЫЛНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 5. электрон почта: elbor_50@mail.ru
--	--	---	---	--	---